

Başlangıçtan Belagata Kur'ân Merkezli Arapça Dersleri 5

BAKARA SÛRESİ EŞLİĞİNDE KUR'ÂN DİLBİLGİSİ - 2

Hazırlayan

Fatma Serap Karamollaoğlu

Buşra Sacide Yılmaz

alBaraka
Yayınları

FATMA SERAP KARAMOLLAOĞLU

1955 doğumlu Fatma Serap Karamolloğlu, Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nden mezun olduktan sonra çeşitli eğitim ve seminerlere katılarak İslâmî temel eğitimini tamamlamıştır. Eş zamanlı olarak hat eğitimi olarak sülüs ve nesih yazı icazeti almıştır. Bu esnada farklı eğitim metotlarıyla Arapça dersleri almış ve ders vermiştir. Yaptığı Kur'ân çalışmaları esnasında Kur'ân'da geçen kelimelerin pek çoğunun Türkçede kullanıldığını fark etmiş ve bu avantajı kullanarak yepyeni ve kısa sürede Kur'ân'ı anlamayı sağlayan bir Arapça Eğitim Metodu geliştirmiştir.

Hedefini "Günlük Kur'ân Okuma Alışkanlığı Edindirmek ve Kur'ân'ı Anlamaya Çalışmak" olarak tanımladığı "Kur'ân Seferberliği" projesinin kurucusudur. "Kur'ân Seferberliği" web sitesinde her gün okunacak bir Kur'ân sayfası Arapçası, meali, kırık meali, tefsiri, varsa hadis, nahiv- belagat-kelime bilgisi notları, günün mesajı ve duasıyla birlikte paylaşılmaktadır.

25 yıl boyunca kendi yetiştirdiği öğretmenlerle birlikte 10.000'den fazla öğrenciye ders vermiştir. Yazarımızın tamamı Kur'ân'ı anlamak, Kur'ân Tefsiri ve Kur'ân Belagatıyla ilgili telif ve tercüme olarak yayınlanmış 22 kitabı bulunmaktadır.

Eserleri:

- Beyani Tefsir Yolu, İşaret Yayınları, 2022
- Briçten Belagata: F. Serap Karamolloğlu Hatıratı, Nevin Meriç, İşaret Yayınları, 2021
- Hâ-Mim Sûreleri Belagât Tefsiri 1: Gâfir Sûresi (Tercüme), İşaret Yayınları 2016
- Hâ-Mim Sûreleri Belagât Tefsiri 2: Fussilet Sûresi (Tercüme), İşaret Yayınları 2016
- Hâ-Mim Sûreleri Belagât Tefsiri 3: Şûra Sûresi (Tercüme), İşaret Yayınları, 2017
- Hâ-Mim Sûreleri Belagât Tefsiri 4: Zuhruf Sûresi (Tercüme), İşaret Yayınları, 2017
- Hâ-Mim Sûreleri Belagât Tefsiri 5: Duhan Sûresi (Tercüme), İşaret Yayınları, 2018
- Hâ-Mim Sûreleri Belagât Tefsiri 6: Câsiye Sûresi (Tercüme), İşaret Yayınları, 2020
- Hâ-Mim Sûreleri Belagât Tefsiri 7: Ahkâf Sûresi (Tercüme), İşaret Yayınları, 2020
- Hastalıkla Arınma (Tercüme), Özgü Yayınevi, 2010
- Kur'ân'ın Beyanî Sırları, İşaret Yayınları, 2023
- Kur'ân'ın Edebî Dili Lafız-Mana Uyumu (Tercüme), İşaret Yayınları, 2016
- Kur'ân'ın Hârikulâde Kelimeleri, Cezve Kitap, 2021
- Vakafât Düşündüren ayetler (Tercüme), İşaret Yayınları, 2020
- Kur'ân'ı Kerim' deki Bütün Dua Ayetleri, Albaraka Yayınları, 2024
- Başlangıçtan Belagata Kur'ân Merkezli Arapça Dersleri 1, Kur'ân'ın Merkezindeki Türkçe Kelimeler, Albaraka Yayınları, 2024
- Başlangıçtan Belagata Kur'ân Merkezli Arapça Dersleri 2, Kur'ân'ı Anlayarak Okuma Rehberi, Albaraka Yayınları, 2024
- Başlangıçtan Belagata Kur'ân Merkezli Arapça Dersleri 3, Kur'ân'ı Anlayarak Okuma Rehberi, Uygulama Kitabı, Albaraka Yayınları, 2024
- Başlangıçtan Belagata Kur'ân Merkezli Arapça Dersleri 4, Bakara Sûresi Eşliğinde Kur'ân Dilbilgisi-1, Albaraka Yayınları, 2025
- Kur'ân Işığında Belagat Dersleri : Meanî İlmi, Albaraka Yayınları, 2024
- Kur'ân Işığında Belagat Dersleri : Beyan İlmi, Albaraka Yayınları, 2024
- Kur'ân Işığında Belagat Dersleri : Bedî İlmi, Albaraka Yayınları, 2024

BUŞRA SACİDE YILMAZ

İstanbul'un kültür ve tarih dolu atmosferinde, 1981 yılında dünyaya geldi. Henüz 10 yaşındayken akli ve nakli ilimlerde derinleşmek adına özel hocalardan ve çeşitli kurumlardan eğitim almaya başladı. Sanatın zarif dallarından Tezhip ve Bilimsel Bitki çizimiyle de meşgul olarak estetik bakış açısını geliştirdi.

2005 yılından bu yana Fatma Serap Karamolloğlu'ndan Belagat dersleri almakta, onun yönlendirmesi ile dersler vermekte ve eğitim projelerinde aktif rol almaktadır. İlme ve sanata olan bu tutkulu yolculuk, sürekli öğrenme ve paylaşma arzusuyla şekillenmiştir.

İÇİNDEKİLER

Alfabetik Konu Listesi.....	8
Önsöz.....	11
Fiil Taksimi Tablosu	13
Aksam-ı Seb'a.....	14
1. Sahih Fiil.....	17
1.a. Sâlim Fiil	17
1.b. Mehmuz Fiil.....	20
1. c. Mudâf Fiil	22
Belagat Notları.....	28
2. Mu'tel Fiil (1)	29
2.a. Nâkıs Fiil.....	30
2.b. Ecvef Fiil	35
2. Mu'tel Fiil (2).....	42
2. c. Misal Fiil.....	42
2. d. Lefif Fiil.....	45
Genel Çalışma.....	54
Kasem	61
Belagat Notları.....	66
İsmi Tafdil.....	67
Mefûlun Leh / Mefûlun li Eclih	78
Gelecek Zaman Edatları	86
Mücerred - Mezid Fiiller.....	92
1. Mücerred Fiil.....	92
2. Mezid Fiil.....	95
Bir Harf İlavesiyle İfal Babı	96
Gayri Munsarif.....	105
Esmâul Hamse	117
Münâdâ	125
Etimoloji Dosyası	136
Tekid Açısından Fiiller	137

Belagat Notları.....	146
Sahih İsim - Sahih Olmayan İsim	147
Sahih İsim	147
Sahih Olmayan İsim	148
Maksur İsim	149
Menkus İsim	156
Memdud İsim	158
Sülâsi Mezid Fiil (2).....	165
Bir Harf İlavesiyle	166
Tefil Babı.....	166
Nevâsıh	174
Kane ve Benzerleri	175
Leyseye Benzeyen Edatlar.....	181
Şart Üslubu ve Şart Edatları	194
Cezmeden Şart Edatları.....	200
Cezmetmeyen Şart Edatları.....	208
Belagat Notları.....	217
Atıf	218
İrab.....	227
Lafzi İrab	228
Takdiri İrab	234
Mahalli İrab	244
Belagat Notları.....	256
Mezid Fiil (3)	257
İki Harf İlavesiyle İftiâl Babı	258
İftiâl Babına Özel Anlamlar.....	259
Mübalâğalı İsmi Fiil.....	265
Nevâsıh	273
Çekim Açısından Fiiller.....	274
Mutasarrıf Fiil.....	274
Câmid Fiil	276
Etimoloji Dosyası	284
İstisna	286
Belagat Notları.....	293
Sıfatı Müşebbehe	294
Müteaddi - Lâzım Fiil	300

Mezid Fiil (4)	305
Üç Harf İlavesiyle	306
İstifal Babı.....	306
İstifal Babına Özel Anlamlar	306
Bedel	313
Atfı Beyan	322
Temyiz.....	330

ALFABETİK KONU LİSTESİ

Aksam-ı Seb'a	14
Atfi Beyan.....	322
Atıf.....	218
Bedel.....	313
Câmid Fiil.....	276
Cezmeden Şart Edatları.....	200
Cezmetmeyen Şart Edatları.....	208
Çekim Açısından Fiiller.....	274
Ecvef Fiil	35
Esmâul Hamse	117
Fiil Taksimi Tablosu	13
Gayri Munsarif.....	105
Gelecek Zaman Edatları	86
Genel Çalışma.....	54
İfal Babı.....	96
İftiâl Babı	258
İftiâl Babına Özel Anlamlar.....	259
İrab	227
İsmi Tafdil.....	67
İstifal Babı.....	306
İstifal Babına Özel Anlamlar	306
İstisna.....	286
Kane ve Benzerleri	175
Kasem	61
Lefif Fiil.....	45
Leyseye Benzeyen Edatlar	181

Maksur İsim	149
Mefûlun Leh / Mefûlun li Eclih	78
Mehmuz Fiil.....	20
Memdud İsim	158
Menkus İsim.....	156
Mezid Fiil	95
Mezid Fiil (3)	257
Mezid Fiil (4)	305
Misal Fiil	42
Mudâf Fiil.....	22
Mutasarrıf Fiil.....	274
Mu'tel Fiil (1)	29
Mu'tel Fiil (2)	42
Mübalâğalı İsmi Fiil.....	265
Mücerred - Mezid Fiiller	92
Mücerred Fiil	92
Münâdâ	125
Müteaddi - Lâzım Fiil	300
Nâkıs Fiil.....	30
Nevâsıh.....	174
Önsöz	11
Sahih Fiil.....	17
Sahih İsim	147
Sahih İsim - Sahih Olmayan İsim	147
Sahih Olmayan İsim	148
Salim Fiil.....	17
Sıfatı Müşebbehe.....	294
Sülâsi Mezid Fiil (2)	165
Şart Üslubu ve Şart Edatları.....	194
Tefil Babı.....	166
Tekid Açısından Fiiller.....	137
Temyiz	330

KUR'ÂN'I ANLAYARAK OKUMAK İÇİN

T A V S İ Y E L E R

1. İki yıl boyunca önceliği Arapça çalışmalarına vermek
2. Derslere eksiksiz olarak katılmak
3. Ödevleri yapmak
4. Günlük en az bir saat ders çalışmak
5. Kitaplardaki örnek ayetleri ezberlemek
6. Kur'ân Seferberliğine katılmak
(Paylaşılan sayfayı en az 3 kere okumak)
7. Teheccüd namazı kılmak, Sûre ezberlemek
8. 5 kitaplık eğitim serisinin tamamlanmasından itibaren günde bir cüz Kur'ân okumayı hedeflemek
9. En kısa zamanda öğrendiklerimizi paylaşmaya başlamak
(En iyi öğrenme yolu öğretmektir. Öğretici olmaya müracaat etmek)
10. Kur'ân'ı Anlayarak Okuma Rehberi Uygulama kitabında pratik yaparak bilgilerimizi pekiştirmek

ÖNSÖZ

Bismillahirrahmanirrahim

el-Hamdulillah, ve's-salatu v e's-selamu alâ seyyidina Muhammedin
ve alâ âlihi ve sahabihi ecmaîn.

Arapça Eğitiminde Hedefe Odaklı Yepyeni Bir Eğitim Metodu

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

İnsanlara, kendilerine indirilene açıklaman ve onların da (üzerinde) düşünmeleri için
Sana bu Kur'ân'ı indirdik. (Nahl, 16/44)

Bu ayet ve benzerleri ışığında özellikle Türkçe konuşanlar için Kur'ân'ı anlamaya yönelik hazırladığımız Arapça derslerinin ikinci ve son bölümü önceki derslere nazaran daha kolay ve heyecan vericidir.

Çünkü okuduğunuz Kur'ân sayfaları artık size tanıdık gelmeye başladı. Bir bulmaca çözer gibi kelimelerin şekilleri ve manaları üzerinde düşünmeyi öğrendiniz. Özellikle Bakara Sûresi sizin için bir rehber oldu. Ayetlerin manası üzerinde düşünmeden Kur'ân okuyamaz oldunuz. Belki de artık eskisine göre daha yavaş ve teenni ile Kur'ân okumaya başladınız.

70 kadar ayet ezberlediniz. Bu ayetlerin sadece okunuşu değil manaları da zihninizde yerleşmiş durumda. Bu ayetleri namazlarınızda okuyarak sağlamlaştırıyorsunuz. Böylece namazlarınızı da daha dikkatli ve huşu içinde kılmaya başladınız.

Kur'ân okumak, sizin için günlük bir alışkanlık haline geldi. Günü gününe Kur'ân Seferberliği takipçisi oldunuz ya da bunun haricinde takip ettiğiniz bir hatim çalışmanız var.

İşte bir Kur'ân talebesi olmak budur. Peygamberimiz (sav) zamanında yaşayan sahabe-i kiram efendilerimiz Kur'ân'ı sadece okumakla kalmıyor, ayetleri ezberliyor, anlıyor ve hayatlarına uyguluyorlardı. Biz de onların yolundan giderek ayetleri ezberlemeye, anlamaya, yaşamaya ve başkalarına da yaşatmaya gayret ediyoruz.

Bu kitapta Kur'ân'ı anlamamıza yardımcı olacak son konuları hep birlikte öğrenip Bakara Sûresi'nde bu bilgilerimizi uygulamaya devam edeceğiz.

Bakara Sûresi, tüm Kur'ân'ın %8'ini oluşturmaktadır. İçinde geçen kelimeler Kur'ân'da çok geçen kelimelerdir. Bu yüzden teorik olarak bu sûreyi anlayarak okuyabilen bir kişinin bütün Kur'ân'ı anlayabileceği söylenebilir.

Bakara Sûresi, Kur'ân'ın en uzun sûresidir. İçinde en uzun ayetin bulunduğu sûredir. Ayete'l Kürsi ve Amenerrasulü de bu sûrede yer almıştır. Bu sûrenin fazileti hakkında Resulullah'tan (sav) şöyle bir hadis rivayet olunmuştur. "Evlerinizi kabirlere çevirmeyiniz. Şüphesiz şeytan Bakara Sûresi'nin okunduğu evden kaçır."

"Kur'ân okuyunuz; çünkü o, kıyamet gününde kendisini okuyanlara şefaate edecektir.

İki nur yumağını yani Bakara ve Âl-i İmrân sûrelerini okuyunuz; çünkü onlar, kıyamet gününde iki büyük bulut veya gölgelik ya da kuş sürüsü gibi gelerek kendilerini okuyanları savunacak ve koruyacaklardır.

Bakara Sûresi'ni okuyunuz; çünkü ona sahip olmak bereket, terk etmek ise hasret ve pişmanlık sebebidir; ona sihribazların güçleri yetmez."

Bakara Sûresi'nin sonundaki iki ayeti her kim gece vakti okursa bu iki ayet -o gece- ona yeter.

İşte bu nedenler dolayısıyla Kur'ân'ı anlayarak okumaya yönelik Arapça derslerimizde bu sûreyi baştan sona okumayı tercih ettik.

Bu sürecin sonunda artık başka sûre ve ayetlerin manalarını da rahatlıkla anlar hale geleceksiniz.

Böylece Belagat derslerini alabilecek bir altyapıya sahip olacaksınız. Bu kitabı tamamladığınızda artık sizlerle Kur'ân'daki başka sûreleri anlama çalışmalarımızın yanında Belagat derslerine de başlayacağız. Böylece inşallah Kur'ân'la birlikteliğimizin heyecanını daha şevkle yaşayacağız.

Şimdiye kadar olduğu gibi yine derslerinize dört elle sarılmanızı, ödevlerinizi ilk sıraya koyarak çalışmalarınıza devam etmenizi öğütüyor ve başarılı olmanız için dua ediyoruz.

Böylece ümit ederiz ki aşağıdaki hadiste geçen müjdeye muhatap oluruz.

Resûlullah (s.a.) bir hadisinde şöyle buyurmuştur: Kullar hiçbir zaman Kur'ân'la hemhal oldukları andaki kadar Allah'a yaklaşmış olamazlar. (Tirmizî, Fedâil'l Kur'ân, 17)

Gayret kuldân, tevfiik ve takdir Allah'tandır...